

Brusel 2. července 2019
(OR. en)

10622/19

Interinstitucionální spis:
2018/0216(COD)

AGRI 347
AGRILEG 112
AGRIFIN 41
AGRISTR 45
AGRIORG 40
CODEC 1262
CADREFIN 287

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Zvláštní výbor pro zemědělství / Rada
Č. dok. Komise:	9645/18 + COR 1 + ADD 1
Předmět:	Nařízení o strategických plánech SZP – <i>příprava rozpravy Rady o aspektech SZP po roce 2020 souvisejících se životním prostředím a klimatem</i>

V rámci přípravy na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov, jež se uskuteční dne 15. července 2019, naleznou delegace v příloze diskusní dokument předsednictví k výše uvedenému tématu spolu se dvěma otázkami, které mají rozpravu ministrů nasměrovat.

Diskusní dokument předsednictví o aspektech SZP po roce 2020 souvisejících se životním prostředím a klimatem

Svět čelí zásadním environmentálním problémům, mezi něž patří zejména změna klimatu, úbytek biologické rozmanitosti a zhoršování stavu přírodních zdrojů, jako je ovzduší, voda a půda.

Jakožto odvětví využívající plochy, která pokrývá přibližně 40 % území EU, hraje **zemědělství** při řešení těchto problémů důležitou úlohu. Tato úloha je navíc zesílena úzkou provázaností tohoto odvětví se životním prostředím a klimatem. Vliv zemědělství na životní prostředí a klima je mnohostranný: zemědělství například způsobuje 10 % emisí skleníkových plynů EU, ale současně zajišťuje důležitý přirozený propad uhlíku. Na druhou stranu mají na zemědělství a na přírodní zdroje, na nichž zemědělství rovněž závisí, výrazný vliv extrémní povětrnostní jevy způsobené změnou klimatu. Například v nedávných letech byli zemědělci vážně postiženi důsledky opakujících se období velkého sucha, a to nejen v zemích, které jsou tomuto typu extrémních povětrnostních podmínek tradičně vystavovány. Podle prognóz se má četnost i intenzita těchto extrémních jevů zvyšovat. Ochrana životního prostředí a klimatu proto přispívá k zajištění podmínek produkce a příjmů zemědělců.

Dne 1. června 2018 **předložila Komise návrhy reformy společné zemědělské politiky (SZP)** pro období po roce 2020. Komise dala několikrát jasně najevo, že zvýšení úrovně ambicí v oblasti životního prostředí a klimatu je v rámci reformy SZP jednou z jejích hlavních priorit. Za tímto účelem by stávající ekologizační opatření a systém podmíněnosti byly sloučeny v rámci „**posílené podmíněnosti**“, která by představovala přísnější a širší soubor základních požadavků, jež by v zájmu obdržení plateb poskytovaných na základě SZP bylo nutné dodržet. Tato posílená podmíněnost by byla doplněna ekorežimy financovanými v rámci prvního pilíře a agroenvironmentálně-klimatickými opatřeními a dalšími druhy intervencí v rámci druhého pilíře. Mezi další mechanismy přispívající k vyšší úrovni ambicí v oblasti životního prostředí a klimatu by patřily minimální výdaje ve výši 20 % operačních programů v případě ovoce a zeleniny, vyčlenění 30 % výdajů z EZFRV na cíle související s životním prostředím a klimatem a požadavek, aby strategické plány SZP vykazovaly ve srovnání se stávajícím obdobím vyšší úroveň celkových ambicí, pokud jde o životní prostředí a klima. Kromě toho by 40 % budoucího rozpočtu SZP mělo přispívat k plnění cílů v oblasti klimatu.

Na základě posouzení návrhů Komise v Pracovní skupině pro horizontální zemědělské otázky (reforma SZP) a ve Zvláštním výboru pro zemědělství proběhla dne 15. dubna 2019 v Radě pro zemědělství a rybolov výměna názorů na navrhovanou novou strukturu ekologických aspektů. Při této příležitosti uznalo mnoho delegací klíčovou úlohu, kterou SZP a zemědělci hrají, pokud jde o životní prostředí a změnu klimatu. **Mnoho delegací rovněž podpořilo zvýšení úrovně ambicí SZP v oblasti životního prostředí a klimatu pod podmínkou, že výše rozpočtu SZP bude přiměřená, pro členské státy budou existovat rovné podmínky a bude jim poskytnut dostatečný prostor pro to, aby pravidla přizpůsobily své konkrétní situaci a zachovaly je co možná nejjednodušší.**

Pokud jde o „**posílenou podmíněnost**“, delegace zdůraznily význam flexibilních a jednoduchých pravidel, která členským státům umožní přizpůsobit požadavky místním potřebám. Rozdílné názory byly vyjádřeny, pokud jde o otázku, zda by se měla podmíněnost vztahovat na malé zemědělce, či nikoli. Z jednání vyplynuly konsensuálnější postoje, pokud jde o nezbytnost zajistit proporcionální systém kontrol a souvisejících sankcí. Delegace se rozcházely v názorech na to, zda by ekorežimy měly být pro členské státy povinné či dobrovolné a zda by měly být pro účely těchto režimů vyčleněny minimální částky. Bez ohledu na konkrétní koncepci ekorežimů je nezbytnost zabránit existenci nevyužitých prostředků v případě nižšího čerpání pro mnoho delegací i nadále problematickou záležitostí. Navrhované vyčlenění 30 % výdajů z EZFRV na klimatická a environmentální opatření získalo širokou podporu.

Podobné názory byly vyjádřeny na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov dne 14. května 2019 při projednávání zemědělských aspektů sdělení „Čistá planeta pro všechny“. Ministři podpořili vyšší úroveň ambicí budoucí SZP, pokud jde o její možný příspěvek k plnění cílů v oblasti klimatu prostřednictvím navrhované „posílené“ podmíněnosti. Podle jejich názoru by struktura ekologických aspektů budoucí SZP měla zemědělce motivovat k tomu, aby zaváděli postupy příznivé pro životní prostředí.

Evropská rada několikrát potvrdila, že posílení péče o životní prostředí a boje proti změně klimatu považuje za velice důležitou prioritu. Na zasedání ve dnech 20. a 21. června vyjádřili vedoucí představitelé EU souhlas se zintenzivněním celosvětových opatření v oblasti klimatu v zájmu dosažení cíle Pařížské dohody, včetně úsilí o omezení nárůstu teploty na 1,5 °C oproti úrovni před průmyslovou revolucí. Vyzvali rovněž Radu a Komisi, aby pokročily v práci týkající se podmínek, pobídek a podpůrného rámce, jež mají být zavedeny s cílem zajistit přechod ke klimaticky neutrální EU v souladu s Pařížskou dohodou. Ve **strategické agendě EU na období 2019–2024**, kterou dne 20. června 2019 přijala Evropská rada, byla podpora udržitelného zemědělství stanovena jako jedna z priorit, již se bude činnost EU v příštích pěti letech řídit.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti budou ministři vyzváni, aby se na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov dne 15. července zabývali těmito **otázkami**:

Se zřetelem k závěrům Evropské rady, v nichž se Rada a Komise vyzývají, aby pokročily v práci týkající se podmínek, pobídek a podpůrného rámce, jež mají být zavedeny s cílem zajistit přechod ke klimaticky neutrální EU, a k nutnosti naplňovat tento závazek i v rámci SZP:

– které prvky v návrzích Komise týkajících se SZP po roce 2020 považujete za zásadní pro dosažení vyšší úrovně ambicí v oblasti životního prostředí a klimatu?

– domníváte se s ohledem na formulační návrhy rakouského a rumunského předsednictví, že jsou nezbytné jakékoli úpravy, aby bylo s přihlédnutím ke zjednodušení, proveditelnosti pro zemědělce a rozdílům v místních podmínkách dosaženo vyšší úrovně ambicí v oblasti životního prostředí a klimatu?
